

Протокол засідання Наглядової ради проекту

Четвер, 9 листопада 2006 р. 10:00-12:00
Український Дім, “Медіа-центр”

1. Відкриття засідання

Світлана Верхоглядова, заступник начальника Департаменту регіонального розвитку Міністерства економіки України, відкрила засідання.

2. Привітання

Світлана Верхоглядова привітала учасників і передала слово Олександрю Сіну, радникові голови Запорізької обласної державної адміністрації. Пан Сін висловив вдячність Канадському агентству міжнародного розвитку та Канадському інституту урбаністики, відзначивши надзвичайну важливість того, що канадські партнери готові докласти зусиль для зміни на краще ситуації у сфері демократичного врядування в Україні. Пан Сін визнав дуже позитивним і надихаючим той факт, що останнім часом дедалі більша кількість людей у Запорізькій області залучаються до заходів проекту і, що сам проект і, зокрема, стратегічне планування із залученням громадськості, здобувають дедалі більшу підтримку в регіоні.

Василь Брензович, заступник голови Закарпатської обласної ради, відзначив, що протягом поточного року у Закарпатській області було реалізовано чимало заходів проекту. Реалізація проекту в Закарпатській області була дуже успішною. На даному етапі головним завданням є розроблення ефективного плану на наступний рік.

Пані Верхоглядова передала слово Тібору Франку, провідному міжнародному експертові проекту РВР, для привітального слова від імені канадської команди. Пан Франк привітав учасників та зазначив, що сьогоднішнє засідання Наглядової ради проекту відбувається після засідань двох регіональних наглядових рад, на яких він був присутній. Він наголосив, що головна роль Наглядової ради полягає у наданні поточних консультацій стратегічного характеру та здійсненні управління усім комплексом питань щодо планування та ведення діяльності в рамках проекту, а також забезпечення відповідності між цілями проекту та інтересами зацікавлених сторін. Пан Франк відзначив, що в обох областях триває процес стратегічного планування і на даному етапі необхідно активно залучати широку громадськість. Він також зауважив, що вчора в Києві був проведений Національний форум з питань регіонального врядування та розвитку, а перед ним – регіональні форуми в областях. Дискусії, що відбулися протягом форумів, були дуже цікавими та динамічними. Пан Франк підкреслив, що основною темою сьогоднішнього засідання буде обговорення результатів, досягнутих проектом на даний момент та обговорення планів реалізації проекту в наступному році.

3. Огляд і затвердження протоколу засідання Наглядової ради від 25 квітня 2006 р.

Пані Верхоглядова запропонувала учасникам засідання переглянути протокол попереднього засідання Наглядової ради проекту та висловити свої зауваження або коментарі. Оскільки запитань не було, пані Верхоглядова внесла пропозицію затвердити протокол. Пан Сін підтримав пропозицію і протокол було затверджено.

4. Презентація результатів роботи проекту у першому півріччі, квітень - жовтень 2006р.

Кріс ВанДоорен, керівник проекту, відділ міжнародного співробітництва Канадського інституту урбаністики окреслив основні заходи та результати, досягнуті з часу проведення останнього засідання Наглядової ради у квітні 2006 р. Він представив проект піврічного інформаційного звіту про заходи проекту за період з квітня до вересня 2006 р., як документ для обговорення. Пан ВанДоорен відзначив, що протягом зазначеного періоду були створені робочі групи експертів з Канади, країн Центральної та Східної Європи (ЦСЕ) і України щодо дослідження різних питань, пов'язаних із політикою регіонального розвитку.

Пан ВанДоорен підкреслив, що координація роботи донорів є дуже важливою для забезпечення використання проектом РВР досвіду інших проектів технічної допомоги, які працюють в Україні в тій самій сфері. Він відзначив важливість присутності на засіданні представників проектів "Голос громадськості" та "Децентралізація управління професійним навчанням в Україні", що фінансуються CIDA. Пан ВанДоорен також зауважив, що Комунікаційна стратегія в межах проекту, яка окрім іншого включає постійне наповнення вебсайту та розповсюдження бюлетенів проекту, є дуже успішною. З метою обміну досвідом були організовані й успішно проведені навчальні візити та дослідницькі місії до Канади та країн ЦСЕ. З метою сприяння розвитку діалогу між центром та регіонами й заохочення горизонтальної співпраці в листопаді були успішно проведені два регіональні форуми з питань регіонального врядування та розвитку, а також, Національний форум. Він наголосив, що присутність на Національному форумі в Києві пані Орсі Ленні, заступника міністра з питань економічної диверсифікації західних провінцій Канади є дуже важливою.

Пан ВанДоорен відзначив, що розбудова та зміцнення спроможності є однією з головних складових проекту РВР. Проект здійснює дослідження щодо аналізу політики регіонального розвитку, "тренінги тренерів" та організовує семінари з питань регіонального розвитку та стратегічного планування. Він наголосив, що експерти з питань стратегічного планування, відібрані на конкурсних засадах, протягом останніх кількох місяців виконали величезну роботу в Запорізькій та Закарпатській областях. Вони забезпечили підтримку, наставництво та виступили в ролі фасилітаторів заходів, спрямованих на залучення численних зацікавлених сторін до процесу стратегічного планування.

5. Презентація змін, що пропонуються, до робочого плану проекту на листопад 2006р. – березень 2007р.

Пан ВанДоорен відзначив, що з певних причин, а саме, через зміни в українському законодавстві, різні обставини в регіонах тощо, до робочого плану на період з листопада 2006 р. до березня 2007 р. пропонується внести деякі зміни. Передбачалося, що аналітичні звіти з питань, пов'язаних із регіональним розвитком, зокрема, "Інструменти подолання депресивності регіонів: досвід розвинених країн", а також "Моніторинг та оцінювання стратегій та програм регіонального розвитку" будуть представлені в січні, але натомість вони будуть подані пізніше через затримку у процесі відбору експертів для виконання цих досліджень. Шість звітів з дослідження різних питань регіонального розвитку будуть представлені до кінця березня 2007 р.

Він також відзначив, що регіональні муніципалітети Ніагара та Ватерлоо з Канади готові співпрацювати із Закарпатською та Запорізькою областями України відповідно. Наступні навчальні візити експертів зі стратегічного планування відбудуться у січні-лютому 2007р. після завершення місцевих виборів у Канаді. Експерти будуть мати можливість спостерігати за процесом перегляду стратегічного плану, що буде відбуватися у регіонах Канади.

Юрій Полянський, український керівник проекту РВР, представив основні висновки з досвіду реалізації проекту протягом поточного фінансового року, які будуть враховані у процесі планування заходів на наступний рік. Слід взяти до уваги потреби основних бенефіціарів проекту – Міністерства економіки України та обласних державних адміністрацій у пілотних областях. Існує також потреба у врахуванні висновків з досвіду впровадження робочого плану проекту протягом другого року його реалізації. Основними проблемами були: нове законодавство, а саме, Постанова Кабінету Міністрів України про "Затвердження Державної стратегії регіонального розвитку" від 21 липня 2006 р., згідно з якою обласні державні адміністрації повинні протягом трьох місяців розробити регіональні стратегії розвитку. Це

вплинуло на темпи впровадження заходів проекту в регіонах. У Закарпатській області процес стратегічного планування відбувався швидше від запланованого, натомість у Запорізькій області усі заходи, які були заплановані у рамках проекту, відбувалися так, як було передбачено робочим планом. За таких обставин має сенс розробити окремі робочі плани для кожної з областей. У процесі розроблення стратегій виникне потреба у впровадженні невеликих демонстраційних проектів в межах стратегії. Юрій Полянський наголосив на необхідності враховувати той факт, що стратегії регіонального розвитку із широким залученням громадськості в Україні розробляються вперше, тому в перебігу "навчання в процесі роботи" було зроблено чимало важливих висновків. Пан Полянський також відзначив наявність потреби у розвитку та зміцненні партнерств із регіонами.

На національному рівні було висловлено пропозицію щодо проведення тренінгів для посадовців Міністерства економіки України в партнерстві з Міністерством економічної диверсифікації західних провінцій Канади. Основи цієї пропозиції були закладені в жовтні 2006 р. в результаті навчального візиту до Канади представників Міністерства економіки України, участі заступника міністра економічної диверсифікації західних провінцій пані Ориси Ленні в роботі Національного форуму в Києві та її зустрічі із Сергієм Романюком, першим заступником міністра економіки України. Рекомендовано також передбачити тренінги канадськими експертами українських.

Пан Полянський також відзначив, що проект не лише здійснює дослідження з різних питань регіонального розвитку, а й розробляє на основі цих досліджень рекомендації щодо політики для Міністерства економіки України. Він також зазначив, що наступного року планами проекту передбачено розширення навчальних візитів до країн ЦСЄ, а саме Угорщини та Чеської республіки.

6. Презентація заходів проекту, що відбулися у пілотних областях

Ірина Лех, менеджер проекту в Запорізькій області, зробила презентацію про основні досягнення проекту РВР у Запорізькій області за період із квітня по жовтень 2006 р. Вона наголосила, що найважливішою складовою було визначення заходів зі стратегічного планування, що їх слід провести в області. На першому етапі була створена інфраструктура для впровадження Комунікаційної стратегії та стратегії залучення громадськості. Було створено Раду з питань регіонального розвитку та Регіональну робочу групу в межах цієї Ради, яка проводить засідання щомісяця. У складі Регіональної робочої групи були сформовані галузеві робочі групи, які активно працюють на місцевому рівні. Крім того, створено регіональну наглядову раду проекту. Пані Лех також відзначила зміцнення співпраці між органами державної влади та органами місцевого самоврядування шляхом організації численних спільних тренінгів та семінарів. До процесу стратегічного планування активно залучаються засоби масової інформації, а всі події, пов'язані із цим процесом, висвітлюються у пресі та по телебаченню.

На сьогодні Запорізька область перебуває на другому етапі процесу стратегічного планування – формулюванні бачення майбутнього розвитку області. Під час проведення семінару зі стратегічного планування, присвяченого формулюванню бачення майбутнього розвитку, який відбувся 22 вересня, було сформульовано базове бачення майбутнього, що його зараз обговорюють у районах та містах області. Для визначення найкращого формулювання бачення майбутнього розвитку Запорізької області проводиться широкомасштабне опитування.

Наталія Носа, менеджер проекту у Закарпатській області, зробила презентацію щодо результатів впровадження заходів проекту РВР у Закарпатській області за період з квітня по листопад 2006 р. Вона наголосила, що у Закарпатській області триває дуже інтенсивна робота зі стратегічного планування регіонального розвитку. На даний момент, сформульовані бачення та місія майбутнього розвитку області, а також визначені стратегічні пріоритети регіонального розвитку. Пані Носа відзначила, що в області створено Раду з питань регіонального розвитку. Вона також зазначила, що за результатами навчального візиту до Канади, здійсненого у квітні 2006 р., в якому взяли участь представники Закарпатської області, а також місії посадовців регіонального муніципалітету Ніагара, Канада, до Закарпатської області в липні 2006 р., було налагоджене партнерство між Закарпатською областю в Україні та регіоном Ніагара у Канаді.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів, проект РВР та Закарпатська обласна державна адміністрація розробили спільний план дій щодо розроблення стратегії регіонального розвитку Закарпатської області. У межах впровадження Комунікаційної стратегії та стратегії залучення громадськості було проведено відкриті "круглі столи" з питань стратегічного планування; регіональні працівники проекту та експерти з питань

стратегічного планування написали низку статей, присвячених питанням стратегічного планування, які були опубліковані у місцевих газетах; за допомогою регіонального офісу проекту було створено телефонну "гарячу лінію" для забезпечення внеску громадськості у розроблення стратегічного плану регіонального розвитку, а також проведено масштабне опитування громадської думки, присвячене з'ясуванню бачення та пріоритетів регіонального розвитку. У Закарпатській області було проведено п'ять регіональних семінарів з питань стратегічного планування, які дали змогу зібрати разом учасників із різних міст та районів області. У результаті цих заходів було сформульовано бачення та місію майбутнього розвитку області, а також визначено стратегічні пріоритети. Серед наступних кроків, що їх заплановано провести в рамках спільного плану дій, можна назвати проведення опитувань, конкурсів студентських робіт, формування документу "Стратегії регіонального розвитку", а також відбір та впровадження демонстраційних проектів. Наталія Носа висловила побажання стосовно створення у складі обласної державної адміністрації групи або відділу, відповідальних за впровадження стратегії.

7. Обговорення перспектив довгострокового планування реалізації проекту

Пані Верхоглядова подякувала учасникам і запросила всіх до обговорення.

Пан Сін подякував партнерам проекту за плідну співпрацю. Він запропонував проектувці зміцнити роботу у напрямі залучення громадськості та підкреслив важливе значення інформаційної підтримки. Фінансування інтерактивного вебсайту, публікація бюлетенів та проведення обговорень за "круглим столом" на телебаченні можуть бути дуже корисними методами залучення громадськості.

Пан Брензович зауважив, що стосовно до Закарпатської області, яка є прикордонною областю України, існує необхідність у розвитку зв'язків із Угорщиною, Словаччиною та Румунією (беручи до уваги той факт, що Румунія на початку 2007 р. вступає до Європейського Союзу) для синхронізації заходів зі стратегічного планування. Європейський Союз має власну стратегію транскордонного розвитку, яка впливає на розвиток Закарпатської області. Він також висловив побажання, щоб канадські експерти частіше відвідували області з метою обміну досвідом.

Вікторія Літвінова, головний спеціаліст Департаменту міжнародної технічної допомоги США та Канади, Міністерство економіки України, висловила свою вдячність канадським партнерам за їхню підтримку у розбудові демократії в Україні. Вона подякувала команді проекту за своєчасне надання інформації про заходи проекту. Пані Літвінова відзначила, що чітка координація роботи донорів є дуже важливою з метою уникнення дублювання.

Юрій Третьак, виконавчий директор Асоціації агенцій регіонального розвитку України (ААРРУ), відзначив, що цей проект є надзвичайно своєчасним. Він також зауважив, що сьогодні громадськість цікавиться регіональною політикою більше, ніж будь-коли. Проектувці РВР варто зосередити зусилля на розвитку інституційної спроможності й підтримці існуючих інституційних структур. Потрібна тісніша співпраця з ААРРУ.

Ігор Ілько, координатор проекту "Децентралізація управління професійним навчанням в Україні", відзначив, що міжнародні донори дедалі більшою мірою зосереджують свої зусилля у сфері реалізації мікропроектів і порекомендував розробити й упровадити в межах проекту РВР кілька мікропроектів на рівні міста / громади.

Олег Лукша, експерт з питань стратегічного планування у Закарпатській області, відзначив, що проект РВР співпрацює з обласними державними адміністраціями, але "Стратегію регіонального розвитку" затверджуватиме обласна рада. Таким чином, існує необхідність у забезпеченні більш тісної співпраці з обласними радами. Він зазначив, що Постанова Кабінету Міністрів створила труднощі не лише для проекту, а й для самих областей. Пан Лукша також відзначив відсутність механізму врахування громадської думки.

Алан Стюарт, директор програм в Україні Канадського агентства з міжнародного розвитку (CIDA), відзначив, що він був присутній під час проведення регіонального форуму в Запоріжжі й бачив приклади дієвої співпраці між органами влади та громадськістю, які є дуже обнадійливими. Він погодився з Юрієм Полянським, українським керівником проекту РВР, стосовно необхідності впровадження демонстраційних проектів і порадив реалізовувати їх на рівні громади, щоб люди могли бачити реальний ефект. Пан Стюарт

також зазначив, що під час навчального візиту до Оттави обговорювалася можливість організації тренінгів для посадовців Міністерства економіки України. Оріся Ленні, заступник міністра з питань економічної диверсифікації західних провінцій Канади (WD), взяла участь у Національному форумі, який відбувся 8 листопада. Триває обговорення стосовно можливої співпраці між WD та Міністерством економіки України. Що стосується регіонального рівня, пан Стюарт відзначив, що регіональні муніципалітети Ніагара та Ватерлоо прагнуть співпрацювати із Закарпатською та Запорізькою областями.

Тамара Ромас-Фіголь, другий секретар, посольство Канади в Україні, подякувала членам команди проекту за співпрацю та своєчасне поширення інформації через вебсайт та бюлетені проекту, а також щомісячні інформаційні звіти. Вона порадила команді проекту тісніше співпрацювати з іншими проектами в Києві та регіонах, що фінансуються міжнародними донорами.

8. Інші питання

Інші питання не обговорювалися.

10. Завершення засідання

Пані Верхоглядова зазначила, що засідання пройшло успішно, подякувала учасникам та оголосила засідання закритим.